Miljöpartiet i Ulricehamn presenterar sin motion om

Ekosystembaserat skogsbruk

12 december 2020

Att kalhugga ett hektar skog ger 10 gånger så mycket koldioxidutsläpp som att köra en bensinbil en sträcka motsvarande ett varv runt ekvatorn.

12 december 2020

1 Förslag

Inför den planerade revisionen av ”Program för långsiktig och hållbar förvaltning av kommunens skogsinnehav” föreslår vi att kommunfullmäktige beslutar att

- Ulricehamns kommun övergår till 100% ekosystembaserat (kalhyggesfritt) skogsbruk som standard på samtliga av kommunens skogsfastigheter (dvs i alla fyra klasser PG, PF, NO och NS. Se tabell 1 på sid 4).
- kalhyggen på kommunens skogsfastigheter endast godkänns i undantagsfall efter en ingående konsekvensanalys av avverkningens påverkan på bland annat den biologiska mångfalden och det ekologiska systemet i området.
- Ulricehamns kommun verkar för att medvetandegöra privata skogsägare om de ekologiska, biologiska och ekonomiska fördelarna med att övergå till ett ekosystembaserat (kalhyggesfritt) skogsbruk med målet att minska antalet kalhyggen i kommunen också på privata skogsfastigheter.

2 Bakgrund

Kommunen har ett Program för långsiktig och hållbar förvaltning av kommunens skogsinnehav från 2018-11-29 som gäller fram till och med 2021. Det har många goda sidor. Bland annat är det positivt att se att man siktar på att öka inslagen av lövskog, främst i närheten av där människor vistas. Det är också positivt att man lyfter de ekologiska värdena och framhåller att kommunens skogsbruk inte först och främst har ekonomiskt syfte, utan har ett bredare syfte, bland annat rekreation. Man har delat in skogsfastigheterna i olika områden med olika syften och därmed olika skötsel. Det är lovvärt.

Dock verkar programmet ha ett grundantagande om att det finns en motsättning mellan ett ekonomiskt och ett ekologiskt skogsbruk. Det antas att om man ska ha ekonomi i skogsbruket så får ekologin stryka på foten. Och man förutsätter att ett bruk med föryngringsytor (kalhyggen) är mer lönsamt än ett med kontinuerligt uttag. Utan tvekan resulterar hygget i en större klumpsumma, men det som då inte tas med i beräkningarna är den långa tillväxttiden som följer. Studier och beräkningar av långsiktigt skogsbruk, det som tar hela trädets livscykel i beaktande har visat att ekosystembaserat skogsbruk med kontinuerligt uttag ger en betydligt högre avkastning än trakthyggesbruk. Dessutom håller det avverkade timret en bättre och mer konsekvent kvalitet. Valet är, ur ett rent ekonomiskt perspektiv, således att jämföra med det kända marshmallow-testet: en klumpsumma nu eller mer avkastning under en längre tid, dvs ett val mellan kortsiktighet eller långsiktighet. Vi anser att valet borde vara självklart för Ulricehamn om vi åter ska kunna bli en miljökommun av med självaktning.

I kommunens för övrigt väldigt fina Riktlinjer för naturvård och ekosystemtjänster i Ulricehamns kommun kap 6.1 sägs att kommunen ska eftersträva hyggesfritt skogsbruk på 20% av produktiv skogsmark. Det visar att kommunen förstått att det finns ett värde i hyggesfritt skogsbruk. Men vi anser att ribban sätts på tok för lågt!

Kalhyggen är som stora blödande sår i skogslandskapet. Först blottläggs en massa skogsmark när alla träd på marken fälls och fraktas bort. Därefter harvas marken upp, något som förstör svampars mycel och mycket annat liv på och i jorden. Sedan planteras nya träd, ofta av en och samma sort. Skogen blir då i praktiken en homogen, monokulturell trädplantage. Biotoper förstörs, *tidigare bundna växthusgaser släpps ut* och den biologiska mångfalden minskar. Att kalhugga ett hektar skog ger 10 gånger så mycket koldioxidutsläpp som att köra en bensinbil en sträcka motsvarande ett varv runt ekvatorn. Utöver stora negativa effekter på flora och fauna påverkar den även den mänskliga rekreationen i området. Svampplockare hittar ingen svamp, bärplockare hittar inga bär, skogspromenader och skogsbad tappar mycket av sin lugnande effekt etc. Lösningen? Att övergå från trakthyggesbruk, i vilket slutavverkning och kalhyggen ingår, till ett hyggesfritt så kallat ekosystembaserat skogsbruk med kontinuerligt uttag. En generell omställning till detta hyggesfria skogsbruk skulle dessutom kunna underlätta i arbetet att följa miljöbalkens åttonde kapitel om skydd för biologisk mångfald, smat våra egna riktlinjer för naturlård och ekosystemtjänster.

Evolutionen har skapat de mest produktiva, skräddarsydda och motståndskraftiga ekosystem som finns. Detta är grunden i ekosystembaserat skogsbruk, och målet är att den brukade skogen ska vara så lik en för platsen naturlig skog som möjligt.

Då naturliga ekosystem inte kan konstrueras, utan endast värnas eller ges förutsättningar att komma tillbaka, nås målen för ekosystembaserat skogsbruk genom att tillämpa processkydd och minimal påverkan.

3 Lästips mm

https://www.ulricehamn.se/innehall/2018/12/Program-för-långsiktig-och-hållbar-förvaltning-av-kommunens-skogsinnehav.pdf

https://www.ulricehamn.se/innehall/2020/05/Riktlinjer-för-naturvård-och-ekosystemtjänster-i-Ulricehamns-kommun.pdf

https://www.icos-cp.eu/
https://www.ecoforestryfoundation.se/
Film:
https://campfire-stories.org/a-tale-from-the-woods-film/

Tabell 1: Målklasser (Källa: Skogskunskap, Skogforsk)

PG	**Produktion med generell miljöhänsyn.** Den vanligaste målklassen, här bedrivs skogsbruk för virkesproduktion, men naturligtvis gäller generell naturhänsyn vid varje åtgärd.
PF (K)	**Produktion med förstärkt miljöhänsyn (kombinerat mål).** Här brukas skogen också för virkesproduktion men det finns ett miljöintresse utöver den generella hänsynen.
NO	**Naturvård, orört.** Här kan det handla om till exempel gammal skog med mycket död ved eller en sumpskog. Skogen lämnas för fri utveckling.
NS	**Naturvård med skötsel.** I NS-beståndet väger miljövärdena tyngst men de kan behöva bevaras eller förstärkas med naturvårdande skötsel. Exempel kan vara att frihugga gamla ekar eller att ta bort gran som håller på att ta över i en lövskog.

Arne Fransson, miljöpartiet

Ingemar Basth, miljöpartiet